KOMMISSIONENS BESLUT

av den 14 oktober 1998

om det stöd som de spanska myndigheterna beviljat Magefesagruppens företag och deras efterträdare

[delgivet med nr K(1998) 3211]

(Endast den spanska texten är giltig)

(Text av betydelse för EES)

(1999/509/EG)

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION HAR FATTAT DETTA BESLUT

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 92 och artikel 93.2 första stycket i detta,

efter att i enlighet med ovan nämnda artiklar ha gett berörda parter tillfälle att inkomma med synpunkter, och

av följande skäl:

I. FÖRFARANDET

Efter att i februari 1997 ha mottagit sju klagomål angående Magefesa fattade kommissionen den 16 juli 1997 beslut om att inleda ett förfarande enligt artikel 93.2 beträffande de stöd som sedan 1989 beviljats Magefesagruppens företag och deras efterträdare. Stöden till Magefesagruppen, som är tillverkare av hushållsartiklar, hade beviljats i strid med kommissionens beslut 91/1/EEG ([1]) från 1989, enligt vilket stöden var oförenliga med den gemensamma marknaden.

Samma datum vände sig kommissionen till den spanska regeringen för att begära närmare information om återkraven av det oförenliga stöd som hade beviljats Magefesagruppens företag och deras efterträdare, liksom information om gruppens aktuella struktur samt rättsliga och finansiella ställning.

Genom en skrivelse av den 6 augusti 1997 uppmanade kommissionen, enligt artikel 93.2 i fördraget, den spanska regeringen att lämna in sina synpunkter inom en månad. Genom ett meddelande som offentliggjordes i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning* ([2]) informerades de övriga medlemsstaterna och andra berörda parter om beslutet att inleda ett förfarande enligt artikel 93.2 i fördraget och uppmanades även att lämna in sina synpunkter.

Genom en skrivelse av den 12 november 1997 lämnade de spanska myndigheterna synpunkter och information, som svar på att kommissionen inlett ett förfarande.

Genom var sin skrivelse av den 28 november 1997 lämnade två konkurrenter och fackföreningarna vid företaget Industrias Domésticas S.A. (nedan kallat Indosa) in sina synpunkter. Genom skrivelser av den 17 och 23 december 1997 och 9 januari 1998 förmedlades dessa synpunkter till de spanska myndigheterna för kommentarer. De spanska myndigheterna lämnade dock inga kommentarer.

Konkursförvaltarna för Indosa, ett av de företag som varit mottagare av både det oförenliga stödet från 1989 och det nya stödet, lämnade in sina synpunkter genom en skrivelse av den 27 november 1997. Dessa synpunkter införlivades som bilaga i den spanska regeringens skrivelse av den 24 april 1998 som omnämns nedan.

Kommissionen ansåg att de spanska myndigheternas svar på att ett förfarande hade inletts fortfarande lämnade vissa punkter oklara och sände därför en ny begäran om information till de spanska myndigheterna genom en skrivelse av den 24 februari 1998. Genom den ovan nämnda skrivelsen av den 24 april 1998 lämnade de spanska myndigheterna en omfattande dokumentation, med ett stort antal bilagor som stöd för den framlagda informationen.

II. GRUPPENS STRUKTUR

Gruppen Magefesa ([3]) och dess efterträdare tillverkar hushållsartiklar av typen tryckkokare, andra kokkärl och matbestick av rostfritt stål. Gruppens struktur kan illustreras på följande sätt:

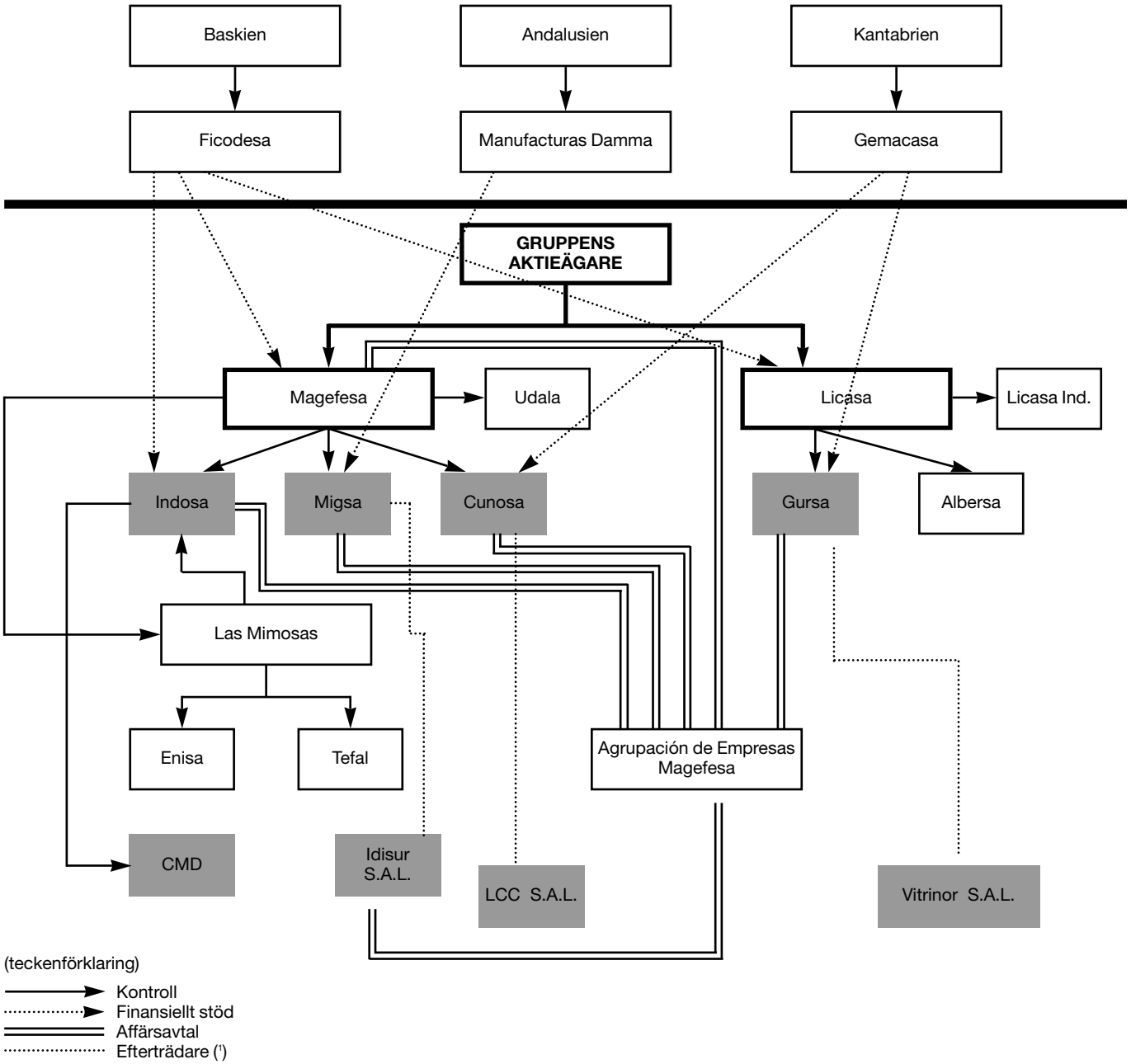
([1]) EGT L 5, 8.1.1991, s. 18.

([2]) EGT C 330, 1.11.1997, s. 2.

([3]) — Gruppen Magefesa består av huvudföretaget Manufacturas Generales de Ferretería S.A. (Magefesa), industriföretagen Cubertera del Norte S.A. (Cunosa), Manufacturas Inoxidables Gibraltar S.A. (Migsa), Indosa, Investigación y Desarrollo Udala S.A. och företaget Las Mimosas S.A. (Inlamisa) genom vilket Magefesa är delägare i Edificios y Naves Industriales, S.A. (Enisa) och Tefal Española S.A.

— Gruppen Licasa består av La Industrial Cuchillería Alavesa S.A., Licasa Patrimonial S.A., Manufacturas Gur S.A. (Gursa), Alberdi Hermanos S.A. (Albersa) och Licasa Industrial S.A.

— Flera företag i gruppen (Magefesa, Cunosa, Gursa, Migsa, Indosa) bildade också en affärsgrupp, Agrupación de Empresas Magefesa, som användes för inköp av råmaterial och försäljning av produktionen.

Anmärkning:

(1) I detta beslut avses med ”efterträdare”, utan att detta skulle medföra rättsliga följder, den affärsverksamhet som utövas inom de företag som grundats av tidigare anställda inom Migsa, Cunosa och Gursa, och som utövas inom samma fabriker, med samma maskiner och med tillverkning av produkter av samma märke som de tidigare företagen.

I december 1985 grundades tre förmedlingsföretag av myndigheterna i de autonoma regioner där verksamma Magefesaföretag var belägna. Avsikten med förmedlingsföretagen var att kanalisera det stöd som senare, 1989, förklarades oförenligt. De tre förmedlingsföretagen var följande:

— Manufacturas Damma, S.A. (nedan kallat Manufacturas Damma) i Andalusien. Företaget kontrollerades av de regionala myndigheterna.

— Gestión de Magefesa en Cantabria, S.A. (nedan kallat Gemacasa) i Kantabrien. Företaget kontrollerades av de regionala myndigheterna.

— Fiducias de la cocina y derivados, S.A. (nedan kallat Ficodesa) i Baskien, ett privat företag som dock kontrollerades av de baskiska regionala myndigheterna genom tillfälliga avtal.

De tre förmedlingsföretagen kontrollerade användningen av stödet och genomförandet av åtgärdsprogrammet, och garanterade Magefesaföretagens fortsatta verksamhet genom att hindra fordringsägarna från att återkräva skulderna på företagets finansiella resurser och inventarier. För detta ändamål och med gemensamma avtal som grund saluförde förmedlingsföretagen Magefesas hela produktion, som hade förvärvats från de

enskilda företagen, samtidigt som de förvaltade de medel, råmaterial och halvfabrikat som industriföretagen behövde.

När kommissionen 1997 mottog klagomålen hade en del av gruppens företag försatts i konkurs (Magefesa, Indosa och Cunosa) medan övriga företag var overksamma (Migsa och Cursa). Konkursförvaltaren för Indosa grundade i november 1994 Indosa Derio, S.L., som numera kallas Compañía de Menaje Doméstico, S.L. (nedan kallat CMD), för att saluföra Indosas produktion. Före 1993 hade Magefesagruppens fyra produktionsföretag (Indosa, Migsa, Cunosa och Gursa) mer än 800 anställda.

För närvarande har Indosa 330 anställda och en omsättning som 1997 uppgick till cirka 3 000 miljoner ESP. Indosa är gruppens enda industriföretag som fortfarande är verksamt. Företaget producerar i huvudsak tryckkokare och andra kokkärl.

En del av de tidigare anställda hos Cunosa (försatt i konkurs) respektive Migsa och Gursa (inte verksamma) grundade företagen La Compañía de Cubiertos, S.A.L. (nedan kallat LCC), respektive Idisur, S.A.L. (nedan kallat Idisur) och Vitrinor, S.A.L. (nedan kallat Vitrinor) ([4]).

Företagsgruppen Magefesa upplöstes den 29 oktober 1996.

Vad beträffar förmedlingsföretagen försattes Ficodesa i konkurs 1995 medan Gemacasa och Manufacturas Damma är overksamma.

III. **STÖDEN**

Kommissionens beslut att inleda ett förfarande enligt artikel 93.2 i fördraget grundade sig på följande faktorer:

— Magefesagruppen och dess efterträdare hade underlåtit att betala skatter och sociala avgifter.

— Indosa hade fortsatt med sin produktionsverksamhet trots att företaget 1994 försattes i konkurs. Dessutom hade företaget inte uppfyllt sina skyldigheter avseende skatter och sociala avgifter.

— Baskiens regionala ledning hade för avsikt att bevilja Indosa en garanti på 804 miljoner ESP, för att täcka ett övergångslån för perioden tills Indosa skulle få betalningar från Fondo de Garantía Salarial (nedan kallat Fogasa) ([5]) och arbetsministeriet.

— De belopp som Fogasa och arbetsministeriet skulle ha utbetalat eller hade avsett utbetala till Magefesagruppens företag.

Det faktum att det oförenliga stödet från 1989 sannolikt inte hade återkrävts beaktades även i anslutning till att förfarandet enligt artikel 93.2 i fördraget inleddes. I det sammanhanget konstaterades att kommissionen skall bedöma förenligheten hos allt beviljat stöd, mot bakgrund av omständigheterna kring återkravet av följande stöd som genom beslut 91/1/EEG förklarats vara oförenliga:

— *Ett gynnsamt lån* (på icke-marknadsmässiga villkor) på 2 085 miljoner ESP från Fogasa för att betala ersättning till anställda som friställts inom ramen för åtgärdsprogrammet.

— *Lånegarantier* på totalt 1 580 miljoner ESP (972 miljoner ESP från de regionala myndigheterna i Baskien, 512 miljoner ESP från de regionala myndigheterna i Kantabrien och 96 miljoner ESP från de regionala myndigheterna i Andalusien) ([6]).

— *Stöd som inte behöver återbetalas* för totalt 1 094 miljoner ESP (803 miljoner ESP från de regionala myndigheterna i Baskien, 262 miljoner ESP från de regionala myndigheterna i Kantabrien och 29 miljoner ESP ([7]) från de regionala myndigheterna i Andalusien) ([8]).

([4]) S.A.L. är en förteckning av Sociedad Anónima Labora, ett aktiebolag som grundats med de anställda som delägare. LCC, Idisur och Vitrinor grundades den 9 juni 1994, den 22 april 1993 repektive den 27 mars 1995. Idisur slöt ett affärsavtal med Agrupación de Empresas Magefesa den 1 oktober 1993.

([5]) Enligt kungligt dekret 505/1985, av den 6 mars 1985.

([6]) Lånegarantier: i) 972 miljoner ESP som den 11 juni beviljades av de regionala myndigheterna i Baskien på grundval av två beslut som fattades inom ramen för dekret 150/1985, garanti på 300 miljoner ESP som beviljades den 21 januari 1986 direkt för Indosa och en garanti på 672 miljoner ESP som beviljades den 3 juni 1986 för Ficodesa för att användas för företagen i undergrupperna Magefesa och Licasa belägna i Baskien; ii) en garanti på 512 miljoner ESP som beviljades i mars 1986 av de kantabriska myndigheterna för Gemecasa, för att användas för Cunosa och Gursa; iii) garantier till ett värde av 96 miljoner ESP som beviljades av Sociedad para la Promoción y Reconversión Industrial de Andalucía (Soprea, numera Instituto de Fomento de Andalucía) för Manufacturas Damma den 14 februari 1986 och den 5 februari 1987 för att användas för Migsa.

([7]) Beloppet på 39 miljoner ESP som anges både i beslut 91/1/EEG och i beslutet att inleda det aktuella förfarandet har korrigerats på grundval av dokument som lagts fram av den spanska myndigheterna.

([8]) Stöd: i) Stöd på 803 miljoner ESP som beviljats av de regionala myndigheterna i Baskien den 3 juni 1986 för Ficodesa ”för att användas” för företagen i undergrupperna Magefesa och Licasa belägna i Baskien, på grundval av beslut som fattades inom ramen för dekret 150/1985 av den 11 juni; ii) stöd på 262 miljoner ESP som i oktober 1986 beviljats av myndigheterna i Kantabrien för Gemacasa, att användas för Cunosa och Gursa; iii) stöd på 29 miljoner ESP som beviljats av myndigheterna i Andalusien den 29 maj 1987 för Manufacturas Damma inom ramen för dekret 93/1987, i syfte att stödja sociala åtgärder avsedda att återställa Migsas lönsamhet.

— *Stöd för låneräntor* till ett belopp på totalt 9 miljoner ESP.

Den spanska regeringen anmodades att återkräva det oförenliga stödet som beviljats av Fogasa samt de regionala myndigheterna i Baskien, Kantabrien och Andalusien, på följande sätt:

— *Det gynnsamma lånet* på 2 085 miljoner ESP beviljat av Fogasa måste antingen omvandlas till en kredit med marknadsmässiga villkor eller sägas upp, eller så måste andra lämpliga åtgärder vidtas för att fullständigt eliminera stödinslaget.

— *Lånegarantierna* på 1 580 miljoner ESP måste sägas upp.

— *Stödet* på 1 094 miljoner ESP måste återkrävas.

IV. SYNPUNKTER FRÅN ANDRA BERÖRDA PARTER

Följande synpunkter lämnades in av andra berörda parter:

— En konkurrent betonade att Vitrinor, företaget som grundades av en del tidigare Gursa-anställda, använde Gursas anläggningar utan att betala något för detta.

— En annan konkurrent konstaterade att i) det oförenliga stödet inte hade återbetalats, ii) Indosa sedan kommissionen fattat beslut 91/1/EEG inte hade betalat skatter eller sociala avgifter, iii) Magefesas produkter såldes till priser som låg cirka 33 % under marknadspriserna, iv) konkursförvaltarna, som hade utsetts av de statliga och regionala myndigheterna, hade låtit allt detta ske.

— Fackföreningsrepresentanterna konstaterade att Fogasas bidrag hade varit avsett att gynna de anställda, inte företaget, och att de anställda med sina egna medel hade skapat en pensionsfond.

Konkursförvaltarna för Indosa, ett av de företag som både hade mottagit oförenligt stöd 1989 och senare nytt stöd, lämnade in sina synpunkter genom en skrivelse av den 27 november 1997. Dessa synpunkter införlivades som bilaga i den spanska regeringens skrivelse av den 24 april 1998 (se avsnitt VI).

V. DE SPANSKA MYNDIGHETERNAS SVAR PÅ ATT ETT FÖRFARANDE INLETTS

a) Återkrav av det oförenliga stödet från 1989

Situationen avseende återkrav av det stöd som genom beslut 91/1/EEG förklarats oförenligt kan sammanfattas enligt följande:

Beträffande det *gynnsamma lån* på 2 085 miljoner ESP som Fogasa hade beviljat fattades 1990 ett beslut om att omvandla det till ett lån med marknadsmässiga villkor. Då företagen emellertid inte uppfyllde lånevillkoren ([9]) inledde Fogasa nya rättsliga åtgärder som ledde till kvarstad av Magefesagruppens varumärken.

Beträffande *lånegarantierna* på totalt 1 580 miljoner ESP och *stöd som inte behöver återbetalas* på totalt 1 104 miljoner ESP, beviljat av de regionala myndigheterna i Baskien, Kantabrien och Andalusien, konsulterades Spaniens högsta rådgivande organ, regeringsrätten, om hur Spanien borde tillämpa beslut 91/1/EEG.

I fråga om *lånegarantierna* rekommenderade regeringsrätten att de regionala myndigheterna ser till att garantierna omsätts omedelbart och därefter kräver att mottagarna återbetalar beloppen. I fråga om *stöd som inte behöver återbetalas* bör de regionala myndigheterna återkalla besluten genom vilka dessa stöd beviljades och därefter kräva att utbetalade belopp återbetalas.

De regionala myndigheterna agerade enligt följande:

— *Den regionala ledningen i Baskien: lånegarantierna* omsattes inte omedelbart såsom regeringsrätten hade rekommenderat, utan under perioden 1989–1993, för ett belopp på 1 365 717 623 ESP (inbegripet kapital och räntor). Efter fruktlösa försök att kräva återbetalning inleddes rättsliga åtgärder (indrivning), som emellertid inte heller gav resultat. Vad beträffar *stöd som inte behöver återbetalas* beslutade de baskiska myndigheterna i mars 1994 att förklara sitt beviljande av stödet ogiltigt – fyra år efter att de underrät-

([9]) Såsom redogörs för i punkt b beviljades det gynnsamma lånet inom ramen för ett så kallat ”återbetalningsavtal”. Efter att Fogasa på grundval av gällande föreskrifter övertagit företagens skyldigheter gentemot de anställda beslutade alltså Fogasa att inte omedelbart inleda ett rättsligt förfarande utan i stället sluta ett återbetalningsavtal. Eftersom återbetalningsavtalets villkor inte uppfylldes bands Fogasa inte längre av avtalet och kunde fortsätta med de rättsliga åtgärderna.

tats om beslut 91/1/EEG. Den 25 januari 1995 ställdes Ficodesa inför krav på återbetalning, men då hade företaget redan försatts i konkurs (från den 19 januari 1995).

Båda krediterna (*lånegarantierna och stöden*) fanns med på listan över Ficodesas fordringsägare. De spanska myndigheterna underrättade inte kommissionen om krediternas status. Eftersom fordringsägarna var offentliga instanser borde dessa krediter ha haft samma mått av företräde som enligt de spanska rättsreglerna gäller för andra krediter vars fordringsägare är offentliga instanser.

— *Den regionala ledningen i Andalusien*: Instituto de Fomento de Andalucía (nedan kallat IFA), ägare till Manufacturas Damma, omsatte *lånegarantin* på 96 miljoner ESP och krävde, dock utan resultat, att Manufacturas Damma skulle betala det belopp som garantin täckte. Den 17 juni 1993 förklarades krediten därför omöjlig att återkräva. Beträffande *stöd som inte behöver återbetalas*, för 29 miljoner ESP, konstaterade de regionala myndigheterna att förfarandet för att ogiltigförklara beslutet om stödets beviljande inleddes den 21 november 1998, men att förfarandet för återkrav inte fördes vidare eftersom Manufacturas Damma inte hade några obelastade tillgångar.

— *Den regionala ledningen i Kantabrien: Lånegarantierna* omsattes inte omedelbart såsom regeringsrätten hade rekommenderat, utan först under perioden 1994–1995. Beträffande *stöden* har de spanska myndigheterna inte lämnat utförlig information om deras återbetalning, utan endast konstaterat att Cunosa och Gursa saknade obelastade tillgångar och att Gemacasa:s alla försök att kräva tillbaka stödet varit förgäves. De spanska myndigheterna har inte gett någon förklaring till varför Gemacasa eller de regionala myndigheterna inte sett till att det oförenliga stödet till Cunosa tagits med på listan över krediter som tillhörde företagets fordringsägare.

b) **Nya stöd som beviljats efter antagandet av beslut 91/1/EEG**

Betalningar från Fogasa och arbets- och socialministeriet

De spanska myndigheterna konstaterade att Fogasa är en fond som används i situationer där ett företag blir insolvent eller försatt i konkurs. Då görs en lagstadgad subrogation och Fogasa betalar rättsligt fastställda ersättningar till de anställda. Detta innebär att Fogasa kan inleda eller fortsätta rättsliga åtgärder mot ett företag för att återfå de utbetalda beloppen. Fogasa kan välja att inte omedelbart gå vidare med de rättsliga åtgärderna, utan i stället sluta ett ”återbetalningsavtal” vars undertecknande innebär ett upphävande av de rättsliga åtgärder som vidtagits för att återfå betalningarna. Enligt de spanska myndigheterna är detta särskilt vanligt när ersättningar betalas till de anställda innan den rättsliga grunden fastställts i vart och ett av fallen. Beslut om att sluta återbetalningsavtal fattas separat i varje enskilt fall. I beslutet att sluta sådana avtal bör ”effektiviteten hos subrogationsåtgärderna jämföras med kraven på fortsatt affärsverksamhet och bevarande av sysselsättningen” (artikel 32 i kungligt dekret 505/1985). Formerna och villkoren som gäller för slutande av sådana avtal fastställs i ministerförordningen av den 20 augusti 1985.

Enligt informationen från den spanska myndigheterna har Fogasa och Magefesagruppen inte slutit sådana återbetalningsavtal som förklaras oförenliga i beslut 91/1/EEG, dvs. avtal vars återbetalningsvillkor avviker från gängse marknadsvillkor.

Beträffande de undantagsstöd som arbets- och socialministeriet betalat till friställda Indosa-anställda konstaterade de spanska myndigheterna att ett belopp på 437 571 733 ESP den 5 mars 1997 utbetalats till 120 Indosa-anställda för att säkerställa deras arbetslöshetsskydd och pensionsrättigheter, eftersom deras anställning hos Indosa hade upphört.

Fortsatt underlåtenhet att betala skatter och sociala avgifter

Beträffande den underlåtenhet att betala skatter och sociala avgifter som fortgått sedan 1989 lämnade de spanska myndigheterna uppgifter om skulderna till de statliga skattemyndigheterna och de sociala myndigheterna, både från perioden före och efter att företagen Indosa, Cunosa och Magefesa hade försatts i konkurs. Inga uppgifter lämnades avseende skulderna till de regionala skattemyndigheterna i Vizcaya för perioden efter att Indosa försatts i konkurs. För de overksamma företagen Gursa och Migsa lämnades en sammanfattning av de åtgärder som de statliga skattemyndigheterna och de sociala myndigheterna vidtagit avseende skuldbeloppen, samt skälen till att Vitrinor och Idisur i egenskap av efterträdare inte hade förklarats ansvariga för Gursas respektive Migsas skulder eftersom de nya företagen var rättsligt fristående från de tidigare och hade grundats av före detta anställda.

Stöd som beviljats andra företag

Den andalusiska regionala myndigheterna lämnade information om regionala stöd som mottagits av Idisur.

VI. **YTTERLIGARE INFORMATION SOM BEGÄRTS UNDER FÖRFARANDETS GÅNG OCH DE SPANSKA MYNDIGHETERNAS SVAR**

Genom en skrivelse av den 24 februari 1998 begärde kommissionen kompletterande och utförlig information om följande frågor:

— Beträffande de företag som försatts i konkurs (Magefesa, Indosa och Cunosa) begärde kommissionen en lista över fordringsägare inklusive information om respektive belopp och kreditens status.

— Beträffande de overksamma företagen (Migsa och Gursa) begärde kommissionen förklaring till varför myndigheterna, trots att dessa företag konstaterats vara insolventa, inte agerat som en normal fordringsägare och inlett ett konkursförfarande. Likaså begärde kommissionen information om på vilka villkor de tidigare företagens tillgångar hade överförts till de nya företag som grundats av de anställda (Idisur och Vitrinor).

— Beträffande Indosas ”konkurs med fortsatt verksamhet” begärde kommissionen en förklaring till varför konkursförvaltarna, av vilka två hade utsetts på förslag av Vizcayas sociala myndigheter och regionala skattemyndigheter, hade godtagit att Indosa fortsatte med sin verksamhet efter konkursen. Kommissionen begärde kopior av varje rättsligt beslut eller avtal med fordringsägarna som kunde möjliggöra en sådan situation. Likaså begärde kommissionen information om den skuld som uppstått gentemot de statliga och regionala skattemyndigheterna och till de sociala myndigheterna efter att företaget hade försatts i konkurs.

— Beträffande Vitrinor och Idisur, som grundats av tidigare anställda och med Gursas respektive Migsas tillgångar, anmodade kommissionen de spanska myndigheterna att lämna information om alla eventuella stöd som hade beviljats dessa företag.

Genom en skrivelse av den 24 april 1998 lämnade de spanska myndigheterna en omfattande dokumentation, med ett stort antal bilagor som stöd för den framlagda informationen.

a) **Återkrav av det oförenliga stödet från 1989**

Beträffande återbetalningen av det stöd som förklarats oförenligt ansåg de regionala myndigheterna i Andalusien och Kantabrien att stödet skulle återbetalas av de förmedlingsföretag som hanterat stödet, dvs. Manufacturas Damma (Andalusien) och Gemacasa (Kantabrien) eftersom dessa formellt var stödmottagare och förmånstagare för garantierna. Enligt de spanska myndigheternas redogörelser övergick Gemacasa under åtgärdsprogrammets gång till att bli fordringsägare gentemot Cunosa och Gursa, för belopp vars storlek inte nämndes men som inte återkrävdes på grund av Cunosas och Gursas kritiska situation. Vad beträffar Manufacturas Damma, som var fordringsägare gentemot Migsa, konstaterade de spanska myndigheterna att företaget i juni 1993 sålde det senare nämnda till ett symboliskt pris på 1 peseta, vilket samtidigt innebar att man övergav alla åtgärder för att återfå det oförenliga stödet. De regionala myndigheterna i Andalusien konstaterade att Manufacturas Damma undvek konkurs eftersom det ansågs vara olämpligt att yrkan om konkurs kommer från den enda aktieägaren.

Beträffande stödet som beviljats av de regionala myndigheterna i Baskien lämnades ingen ny information.

b) **Nytt stöd som beviljats efter antagandet av beslut 91/1/EEG**

Betalningar från Fogasa och arbets- och socialministeriet

De spanska myndigheterna presenterade en lista över betalningarna från Fogasa till Indosas, Cunosas, Migsas och Gursas anställda och en bekräftelse av betalningarna från arbetsministeriet till Indosas anställda. Av listan framgår att Fogasa godkände följande betalningar under perioden 1989–1998:

(ESP)

Indosa	416 455 625
Gursa	612 972 521
Cunosa	81 813 513
Migsa	198 413 068

Beträffande klagomålen om att Indosa hade ansökt om nytt stöd från Fogasa och arbets- och socialministeriet, och om att de regionala myndigheterna i Baskien avsåg att bevilja en garanti på 1 000 miljoner ESP för ett övergångslån i väntan på utbetalning av det nya stödet, hävdade de spanska myndigheterna att Indosa i september 1996 anhöll om de baskiska myndigheternas hjälp för att finansiera förhandspensionering av 120 anställda. Till följd av beslutet att inleda ett förfarande enligt artikel 93.2 i fördraget, i vilket kommissionen påminde de spanska myndigheterna om den upphävande verkan av artikel 93.3 i fördraget, fattade de baskiska myndigheterna beslut om att inte bevilja garantin på 804 miljoner ESP.

Beträffande bidragen från arbets- och socialministeriet godkände den regionala ledningen i Baskien den 9 augusti 1996 friställning av 120 Indosa-anställda och den 18 november 1996 beviljade arbetsministeriet ett undantagsstöd avsett som komplement till arbetslöshetsunderstödet och som pensionsbidrag. Detta agerande grundade sig på en ministerförordning av den 5 april 1995 om sociala nödsituationer som drabbar anställda. Avsikten var att sörja för att de anställda skulle få dels högsta möjliga arbetslöshetsskydd under de 24 månader som följde efter friställningen, dels en fördelaktigare förhandspension. Den 5 mars 1997 utbetalades 437 471 733 ESP till

de Indosa-anställda vars arbetsavtal hade upphävts. De spanska myndigheterna hävdade att beloppet betalades för att gynna de anställda, som befann sig i en särskilt oskyddad situation.

Fortsatt underlåtenhet att betala skatter och sociala avgifter

Listan över Indosas och Cunosas fordringsägare presenterades tillsammans med beloppen för obetalda skatter och sociala avgifter. Dessa belopp var följande:

Konkursföretagens obetalda skatter och sociala avgifter

(miljoner ESP)

	Sociala myndigheter	Statliga skattemyndigheter	Regionala skatte-myndigheter
Indosa ([1])	4 602	210	1 898
Cunosa	1 772	790	–

([1]) I följande avsnitt behandlas den del av Indosas skulder som uppstått efter konkursen.

Totalbelopp: 9 272 miljoner ESP.

De overksamma företagen (Migsa, Gursa) hade obetalda skatter och sociala avgifter enligt följande belopp:

De overksamma företagens obetalda skatter och sociala avgifter

(miljoner ESP)

	Sociala myndigheter	Statliga skattemyndigheter
Migsa	586	Uppgifter saknas ([1])
Gursa	2 767	525

([1]) Detta belopp inbegriper inte Migsas skuld gentemot de statliga skattemyndigheterna. I den spanska myndigheternas skrivelse av den 12 november 1997 konstateras att beslutet om att förklara dessa skulder omöjliga att återkräva medför att de inte förekommer som skuldbelopp i skattemyndigheternas system.

Totalbeloppet för ”overksamma” företag: 3 878 miljoner ESP.

Totalbeloppet för konkursföretag eller overksamma företag är ESP 13 150 miljoner vilket motsvarar 78,82 miljoner ecu ([10]).

De spanska myndigheternas förklaring till varför de inte fungerat som en normal fordringsägare och begärt Migsa och Gursa i konkurs grundade sig på en ekonomisk argumentering. De hävdade att ett konkursförfarande är utdraget och dyrt och att myndigheterna inte endast agerar på grundval av rent formella skäl, utan efter övervägande huruvida det finns en faktisk möjlighet att få tillbaka krediterna. Samtidigt konstaterade de spanska myndigheterna att rättsliga åtgärder för att återkräva betalningarna hade vidtagits både i fråga om Migsa och Gursa, men att åtgärderna varit förgäves eftersom företagen saknade obelastade tillgångar.

De spanska myndigheterna lämnade även information om de rättsliga förfaranden för återkrav (indrivning) som tillämpats med avseende på Indosa och Cunosa innan företagen försattes i konkurs på begäran av de anställda.

Beträffande omständigheterna kring grundandet av Idisur och Vitrinor konstaterade de spanska myndigheterna att både Migsa och Gursa fortsättningsvis ägde anläggningarna och att dessa hyrdes ut till de nya företag som de tidigare anställda hade grundat.

Fortsatt underlåtenhet att betala skatter och sociala avgifter efter det att Indosa försatts i konkurs

Följande krediter med offentliga instanser som fordringsägare förekom i anslutning till konkursen:

(ESP)

Sociala myndigheter	4 602 668 983
Regionala skattemyndigheter	1 596 191 052
Fogasa	413 935 458
Statliga skattemyndigheter	134 102 630
Baskiens regionledning	2 800 200
Totalt	6 749 698 323

Totalbeloppet, som motsvarar 40,17 miljoner ecu, utgör mer än hälften av de krediter som slogs fast inom konkursförfarandet för Indosa ([11]). De spanska myndigheterna har inte lämnat information om krediternas status.

Medan förfarandet enligt artikel 93.2 i fördraget har pågått har den spanska regeringen inte lämnat kopior av något rättsligt beslut om fastställande av konkurs med fortsatt verksamhet. De spanska myndigheterna presenterade dock protokollet från stämman som Indosas fordringsägare höll den 30 januari 1995 och enligt vilket konkurs med fortsatt verksamhet slogs fast.

Även om begäran om att försätta företaget i konkurs innehöll en uttrycklig anhållan om att domstolen skulle förordna om fortsatt industriell verksamhet för Indosa innehöll domstolens konkursdom av den 19 juli 1994 inget sådant beslut. Sex månader senare, den 30 januari 1995, sammankallades ford-

([10]) Beloppen i ecu ges endast som information (1 ecu = 166,822 pesetas)

([11]) Totalbeloppet är 12 439 688 347 ESP, dvs. 74,56 miljoner ecu. Detta belopp inbegriper inte det stöd som förklarades oförenligt år 1989 och där Indosa var mottagare.

ringsägarna till stämma för att utnämna konkursförvaltarna. Två av de tre konkursförvaltare som enligt den spanska lagstiftningen måste utnämnas var representanter för huvudfordringsägarna – de sociala myndigheterna och Vizcayas regionala skattemyndigheter. De övriga fordringsägarna lade fram förslaget till den tredje konkursförvaltaren. De tre konkursförvaltarna godkändes genom omröstning. Efter omröstningen anhöll det rättsliga ombudet för den som lämnat konkursansökan om att stämman skulle uttala sig om den aktuella situationen med fortsatt industriell verksamhet. Enligt protokollet från stämman uttryckte endast Fogasa och de kommunala myndigheterna i Derio ([12]) sitt gillande avseende fortsatt verksamhet. Inga ogillande synpunkter uttrycktes. Av stämmans protokoll framgår inget ogillande från de sociala myndigheternas eller statliga eller regionala skattemyndigheternas sida, vilka på grundval av sina fordringars storlek hade haft tillräckligt antal röster för att hindra ett godkännande av Indosas fortsatta verksamhet.

Under perioden från konkursförklaringen (den 19 juli 1994) till april 1997 steg beloppet för de obetalda sociala avgifterna till 1 282 117 590 ESP. De spanska myndigheterna har inte, trots uttrycklig anmodan, lämnat information om beloppet på den skatteskuld till de regionala skattemyndigheterna i Vizcaya som uppstått under samma period.

De spanska myndigheterna konstaterade att Indosa sedan maj 1997 är à jour med sina betalningar till de sociala myndigheterna.

Stöd som beviljats andra företag

Beträffande andra stöd som beviljats konstaterade de spanska myndigheterna att Vitrinor inte hade mottagit något stöd. De lämnade även in en aktuell lista över offentliga bidrag till förmån för Idisur.

Eftersom Idisur är ett specialfall där stödet sannolikt åtminstone delvis har beviljats inom ramen för regionala stödordningar som har godkänts av kommissionen, berörs Idisur inte av det aktuella beslutet och kommer därför senare att bli föremål för ett lämpligt förfarande.

VII. **RÄTTSLIG ANALYS**

I artikel 92.1 i fördraget fastställs principen att, om inte annat föreskrivs i fördraget, stöd som snedvrider eller hotar att snedvrida konkurrensen genom att gynna vissa företag eller viss produktion är oförenligt med den gemensamma marknaden i den utsträckning det påverkar handeln mellan medlemsstaterna.

De produkter som saluförs av Magefesagruppens företag är föremål för handel mellan medlemsstaterna och det förekommer konkurrens mellan tillverkarna. Magefesagruppen har även tidigare varit verksam på gemenskapens marknad och var en av Spaniens viktigaste tillverkare inom sektorn.

Enligt en ”lönsamhetsplan” som Indosa lade fram i början av år 1996 hade Magefesaprodukterna år 1990 följande marknadsandelar i Spanien: 39 % för tryckkokare och 37 % för övriga kokkärl. År 1994 var marknadsandelarna för dessa produkter 23 % respektive 13 %.

Under de år som föregick försättandet i konkurs, eller i förekommande fall upphörande av affärsverksamheten, uppgick handeln inom gemenskapen med artiklar av rostfritt stål avsedda för köks- och hushållsbruk (utom bestick) och bestick av rostfritt stål (KN-nr 7323 93 90 och 8215 20 10) år 1990 till 251,6 miljoner ecu respektive 38,6 miljoner ecu. År 1992 var motsvarande siffror 281,6 miljoner ecu respektive 38,9 miljoner ecu. Spanien uppgav att handeln med de övriga medlemsstaterna år 1990 uppgick till 17,9 miljoner ecu respektive 3,2 miljoner ecu, medan den år 1992 uppgick till 17,7 miljoner ecu respektive 2,6 miljoner ecu.

Efter att Indosa försatts i konkurs år 1994 uppgick handeln inom gemenskapen med artiklar av rostfritt stål avsedda för köks- och hushållsbruk (utom bestick) och bestick av rostfritt stål (KN-nr 7323 93 90) till 181,3 miljoner ecu. Spanien uppgav att handeln med de övriga medlemsstaterna år 1994 uppgick till 16,7 miljoner. 1997 uppgick handeln inom gemenskapen med samma produkter till 230,6 miljoner ecu. Spanien uppgav att handeln med de övriga medlemsstaterna år 1997 uppgick till 17,5 miljoner ecu.

Enligt artikel 92.1 i fördraget är allt stöd som har de egenskaper som beskrivs i artikeln i princip oförenligt med den gemensamma marknaden. I artikel 92.3 i fördraget uppräknas de stöd som kan anses vara förenliga med den gemensamma marknaden. Förenligheten med den gemensamma marknaden bör fastställas med tanke på gemenskapen som helhet, inte med tanke på en enskild medlemsstat. För att säkerställa att den gemensamma marknaden fungerar korrekt och enligt det mål som anges i artikel 3 g i fördraget, bör undantagen enligt artikel 92.3 i fördraget tolkas på ett strikt sätt vid granskningen av stödordningar eller beviljandet av enskilda stöd.

Undantagen kan bara tillämpas när kommissionen anser att mottagarna, om de inte skulle få stöd, inte skulle klara av att med enbart marknadskrafternas hjälp fungera på det sätt som förutsätts enligt något av de mål som anges i den nämnda bestämmelsen. Om undantagen tillämpas på fall som inte innebär bidrag till dessa mål eller på fall där stödet inte är nödvändigt för målens uppfyllande, får industrierna eller företagen i vissa medlemsstater en fördel som ger dem en starkare finansiell ställning. En sådan fördel innebär negativ inverkan på villkoren för handeln mellan medlemsstaterna och snedvrider konkurrensen utan att detta kan rättfärdigas på grundval av det gemensamma intresset enligt artikel 92.3 i fördraget.

a) **Återkrav av det oförenliga stödet från 1989**

Såsom konstaterades när förfarandet inleddes var granskningen av återkravet av det stöd som förklarats oförenligt genom beslut 91/1/EEG relevant med tanke på granskningen av stöd som beviljats till de företag som 1989 fick oförenligt stöd. I

([12]) Derio (Vizcaya) är den kommun där Indosa är beläget.

EG-domstolens dom av den 15 maj 1997 i mål 355/95, Textilwerke Deggendorf GmbH mot kommissionen ([13]), konstaterades att kommissionen vid bedömning av förenligheten hos ett nytt stöd skall beakta den kumulativa snedvridande effekt som det nya stödet ger tillsammans med det oförenliga stöd som inte har återkrävts.

Beträffande det gynnsamma lån på 2 085 miljoner ESP som beviljats av Fogasa fattades 1990 beslut om att omvandla det till ett lån med marknadsmässiga villkor. Då företagen emellertid inte uppfyllde lånevillkoren vidtog Fogasa nya rättsliga åtgärder som ledde till kvarstad av Magefesagruppens varumärken. Det rättsliga förfarandet i ärendet fortsätter.

Beträffande lånegarantierna på totalt 1 580 miljoner ESP och stöd som inte behöver återbetalas på totalt 1 104 miljoner ESP, beviljat av regionalledningarna i Baskien, Kantabrien och Andalusien, kan följande härledas ur den information som lämnats av de spanska myndigheterna:

— *Den regionala ledningen i Baskien:* Den första garantin på 300 miljoner ESP beviljades Indosa den 21 januari 1996. Den andra garantin på 672 miljoner ESP beviljades Ficodesa den 3 juni 1986 för att användas av Indosa och de övriga av Magefesagruppens företag som grundats i Baskien. Utan dessa två garantier hade Indosa och de övriga företagen varit tvungna att upphöra med sin verksamhet, eftersom de inte längre kunde få lån för fortsatt verksamhet. Beträffande stödet på 803 miljoner ESP är det viktigt att hålla i minnet att detta stöd beviljades för att Magefesagruppen skulle kunna betala en del av de löner och ersättningar som Fogasa inte hade betalat till de anställda eftersom beloppen översteg Fogasas allmänna maximigränser. Det gällde alltså att hjälpa Indosa och de övriga företagen, inte Ficodesa, med deras kostnader. Kommissionen bedömer att man inte kan anse att dess beslut 91/1/EEG har efterlevts endast av det skälet att beloppet på 2 168 717 623 ESP finns med på Ficodesas lista över krediter som tillhör fordringsägare. Det finns skäl att påpeka de regionala myndigheternas långsamma agerande när det gällde att upphäva lånegarantierna och återkräva stöden. Eftersom de två krediterna endast fanns med på den lista över fordringsägare som gällde Ficodesa, inte listan som gällde Indosa eller de övriga av Magefesagruppens företag som grundats i Baskien, finns det även skäl att påpeka att de regionala myndigheterna har agerat som om Ficodesa vore enda mottagare av det oförenliga stödet och att återkravet av stödet därför endast skulle gälla detta företag. Detta stämde dock inte överens med verkligheten eftersom Ficodesa endast var ett förmedlingsföretag utan produktionsverksamhet, som endast hade grundats för att möjliggöra kanaliseringen av det finansiella stöd som den regionala ledningen i Baskien hade beviljat Indosa och de övriga av Magefesagruppens företag som hade grundats i Baskien.

  Mot bakgrund av detta kan konstateras att det inte har förekommit effektivt återkrav av det oförenliga stöd som beviljats av de baskiska myndigheterna, eftersom stödet inte återkrävdes från de företag som mottagit det.

— *Den regionala ledningen i Andalusien:* Manufacturas Damma var enbart ett förmedlingsföretag utan produktionsverksamhet, endast grundat i syfte att kanalisera det finansiella stöd som de andalusiska myndigheterna beviljat Migsa, Magefesagruppens industriföretag i Andalusien. Stöden som inte behövde återbetalas (29 miljoner ESP) gav Migsa möjlighet att betala en del av de löner och ersättningar som företaget var skyldigt anställda som friställts. Det var alltså Migsa som fick hjälp med sina kostnader, inte Manufacturas Damma. Utan lånegarantierna på 96 miljoner ESP hade Migsa varit tvunget att upphöra med sin verksamhet då företaget inte hade möjlighet att få lån för att finansiera fortsatt verksamhet. Kommissionen anser att de åtgärder som den regionala ledningen i Andalusien har vidtagit innebär att beslut 91/1/EEG inte har efterlevts. Kommissionen delar inte heller den spanska regeringens åsikt att det oförenliga stödet beviljades Manufacturas Damma, inte Migsa, och att stödet därför måste återkrävas av det förstnämnda företaget.

  Mot bakgrund av detta kan konstateras att det inte har förekommit effektivt återkrav av det oförenliga stöd som beviljats av den regionala ledningen i Andalusien eftersom stödet inte återkrävdes från de företag som mottagit det.

— *Regionalledningen i Kantabrien:* Av samma skäl som anförts för de baskiska och andalusiska myndigheterna kan konstateras att det inte förekommit effektivt återkrav av det oförenliga stöd som har beviljats av den regionala ledningen i Kantabrien eftersom stödet inte återkrävdes av de företag som mottagit det.

  Med tanke på rättsutslaget i målet Deggendorf var granskningen av det stöd som förklarats oförenligt enligt beslut 91/1/EEG relevant med tanke på granskningen av stöd som beviljats företag som var mottagare av oförenligt stöd 1989.

b) **Nytt stöd som beviljats efter antagandet av beslut 91/1/EEG**

Betalningar från Fogasa till förmån för Indosas, Cunosas, Migsas och Gursas anställda under perioden 1989–1998 samt betalningar från arbets- och socialministeriet till förmån för Indosas anställda

Betalningarna från Fogasa gjordes på grundval av en lagstadgad subrogation avseende det insolventa företaget. Fogasa betalar ut bidragen inom ramen för ett allmänt och automatiskt system, utan sektoriella begränsningar, till alla anställda som uppfyller kraven enligt föreskrifterna. Enligt informationen från de spanska myndigheterna har Fogasa och Magefesagruppen å

([13]) REG 1997, s. I-2549.

andra sidan inte slutit den typ av ”återbetalningsavtal” som förklarats oförenliga i beslut 91/1/EEG, dvs. avtal genom vilka parterna fastställer kreditvillkor som avviker från de marknadsmässiga villkoren.

Enligt den information som kommissionen mottagit utgör undantagsstöden som arbetsministeriet beviljat ett offentligt bidrag som är avsett att säkerställa att anställda som friställts får ett så ändamålsenligt arbetslöshetsskydd som möjligt. Dessutom fattades undantagsbeslutet i fråga efter att de anställda hade friställts och i avsikt att ge dem ett socialskydd som komplement till det lagstadgade skydd som företaget måste ge. Då denna åtgärd inte kan anses ha gynnat företaget utgör den inte stöd till Indosa utan ett undantagsstöd som i själva verket gynnar de anställdas sociala situation.

Kommissionen har vid sin granskning därför inte kunnat konstatera förekomsten av stödinslag i dessa bidrag.

Fortsatt underlåtenhet att betala skatter och sociala avgifter

Enligt informationen från de spanska myndigheterna hade Magefesagruppens företag sedan år 1989, och även tidigare, systematiskt försummat sina skyldigheter gentemot skatte- och socialmyndigheterna, trots de rättsliga åtgärder som myndigheterna hade haft möjlighet att inleda (kvarstad och indrivning).

Indosa och Cunosa försattes i konkurs endast på grund av att företagens egna anställda ansökte om konkurs. Fordringarna från offentliga fordringsägare fanns med på listan över Magefesas, Indosas och Cunosas fordringsägare eftersom detta enligt det spanska rättssystemet säkerställer att socialmyndigheterna samt de statliga och regionala skattemyndigheterna behåller sin möjlighet att återkräva minst en del av skulderna. Cunosa är föremål för likvidationsförfarande. De spanska myndigheterna lade fram dokument enligt vilka CMD (dotterbolag till Indosa) och LCC (efterträdare till Cunosa) var à jour med sina skyldigheter gentemot skatte- och socialmyndigheterna.

Beträffande Migsa och Gursa förklarade de statliga skattemyndigheterna och de sociala myndigheterna att företagens skulder var omöjliga att återkräva, med undantag av Gursas skulder till de statliga skattemyndigheterna. Inget av de två företagen försattes i konkurs. En del av Migsas respektive Gursas anställda grundade två nya företag, Idisur (den 22 april 1993) respektive Vitrinor (27 mars 1995). De nya företagen undertecknade avtal med de tidigare företagen avseende utnyttjandet av maskiner och anläggningar. De spanska myndigheterna har bekräftat att Idisur och Vitrinor är à jour med sina betalningar till de statliga skattemyndigheterna och de sociala myndigheterna.

De spanska myndigheterna konstaterar att de avstod från ett konkursförfarande eftersom kostnaderna skulle överstiga de belopp man kunde förvänta sig från försäljning av gäldenärens tillgångar. I liknande fall föregås varje enskilt beslut om att inleda ett konkursförfarande av en separat kostnadsanalys. Enligt de spanska myndigheterna tydde analysens resultat på att det skulle vara lönsammare att förklara krediterna omöjliga att återkräva än att inleda ett konkursförfarande. Utöver denna allmänna förklaring har de spanska myndigheterna inte lagt fram någon jämförande analys över kostnaderna för de olika alternativen. Här bör emellertid konstateras att även om kostnadsanalysen tyder på att det hade varit fördelaktigare att inte genomföra ett konkursförfarande, kan inte det faktum förbises att företaget på grund av den uteblivna konkursen (då avsaknaden av obelastade tillgångar gjort det lönlöst att vidta återkravsåtgärder såsom kvarstad och indrivning), trots sin ytterst svaga ställning haft möjlighet att fortsätta med verksamheten utan att uppfylla skyldigheterna i fråga om skatter och sociala avgifter, något som företagets konkurrenter var tvungna att göra. De enorma skulder avseende skatter och sociala avgifter som kunnat uppstå just till följd av att företaget tilläts fortsätta med sin verksamhet är med säkerhet större än kostnaden för ett konkursförfarande.

Kommissionen har också granskat om de fordringsägare som var offentliga instanser agerat i avsikt att i så hög grad som möjligt säkerställa möjligheten att återkräva de obetalda skatterna och sociala avgifterna. De spanska myndigheterna har inte i något skede av förfarandet enligt artikel 93.2 i fördraget konstaterat eller antytt att så skulle ha varit fallet. I stället var det just det faktum att de berörda företagen fick fortsätta med sin verksamhet som ledde till en avsevärd ökning av skulderna avseende skatter och sociala avgifter [14]. Vad beträffar Migsa och Gursa förklarades dessutom företagens krediter omöjliga att återkräva, utom Gursas skuld till de statliga skattemyndigheterna. Indosa och Cunosa försattes i konkurs på grundval av ansökan från de anställda.

Om de spanska myndigheternas argumentering skulle godkännas skulle följden bli att alla företag utan obelastade tillgångar – dvs. företag utom räckhåll för återkravsåtgärder – kunde fortsätta agera på marknaden utan att uppfylla sina skyldigheter avseende skatter och sociala avgifter så länge som inga andra eventuella fordringsägare yrkar på konkurs.

Kommissionen anser därför att den systematiska och fortsatta underlåtenheten att betala skatter och sociala avgifter, en underlåtenhet som pågått från 1989 ända tills de berörda företagen försattes i konkurs eller upphörde med sin verksamhet, innebär att allmänna medel har överförts till Indosa, Cunosa, Migsa och Gursa. Genom denna överföring har företagen fått en konkurrensfördel då de inte, i motsats till sina konkurrenter, behöver täcka dessa utgifter på samma sätt som under normala omständigheter. Detta tolkas därför som stöd enligt artikel 92.1 i fördraget.

Det faktum att varken skattemyndigheterna eller de sociala myndigheterna formellt har slutat återkräva krediterna (vilket rättsligt sett innebär att krediterna fortfarande utgör en skuld

[14] Såsom konstateras i den rapport om konkursen som lades fram av konkursförvaltaren den 4 oktober 1995 härrör sig en del obetalda skatter från 1982.

och att de inte har annullerats) upphäver inte den omständighet att företagen har kunnat fungera utan att uppfylla sina skyldigheter avseende skatter och sociala avgifter ([15]). Under samma period har företagens konkurrenter inte gynnats av samma finansiella fördel. Enligt de spanska myndigheterna är de berörda beloppen följande:

(ESP)

	Sociala myndigheter	Statliga skattemyndigheter	Regionala skattemyndigheter
Indosa	4 602 668 983	210 794 754	1 898 219 433
Cunosa	1 772 814 657	790 999 650	–
Migsa	586 934 823	Ej fastställt	–
Gursa	2 767 769 021	525 401 696	–

Kommissionen har inte fått information om beloppet på Migsas skuld till de statliga skattemyndigheterna. Detta belopp bör specificeras av de spanska myndigheterna.

Fortsatt underlåtenhet att betala skatter och sociala avgifter efter det att Indosa försattes i konkurs

Genom att inleda förfarandet enligt artikel 93.2 i fördraget har kommissionen kunnat bekräfta riktigheten och berättigandet hos de anklagelser som de klagande fört fram i anslutning till Indosas fortsatta underlåtenhet att uppfylla sina skyldigheter avseende skatter och socialavgifter från det att företaget försattes i konkurs den 19 juli 1994 fram till maj 1997. Genom förfarandet har kommissionen även kunnat konstatera förekomsten av stöd i den mening som avses i artikel 92.1 i fördraget.

Den gällande spanska lagstiftningen innehåller inga särskilda föreskrifter om konkurs med ”fortsatt verksamhet”. Mot bakgrund av karaktären hos de spanska konkursföreskrifterna och med beaktande av att beloppen på de offentliga instansernas krediter var betydande, kan konstateras att en fortsatt verksamhet där företaget inte uppfyller sina skyldigheter avseende skatter och sociala avgifter ytterligare skadar skattemyndigheternas och de sociala myndigheternas intressen. Detta förklaras med att gäldenärens fortsatta underlåtenhet att betala dessa avgifter medför att konkursboets tillgångar automatiskt minskar, eftersom skulder som härrör från förvaltningen av konkursboet, till vilka även hör skulder avseende skatter och sociala avgifter, har bästa förmånsrätt och måste betalas före skulderna till konkursens fordringsägare.

På grundval av dokumentationen från de spanska myndigheterna anser kommissionen att Indosas fortsatta verksamhet efter konkursen möjliggjordes genom en överenskommelse som träffades mellan fordringsägarna vid stämman den 30 januari 1995. I protokollet från stämman omnämns inget ogillande från varken de sociala myndigheterna eller de statliga eller regionala skattemyndigheterna. Dessa institutioner hade tillsammans med de övriga fordringsägare som var offentliga instanser haft tillräckligt antal röster för att hindra godkännandet av Indosas fortsatta verksamhet.

De spanska myndigheterna har inte lämnat någon förklaring till varför de fordringsägare som var offentliga instanser inte utövade sin rätt att hindra detta godkännande.

Mot bakgrund av detta kan konstateras att det var agerandet hos de fordringsägare som var offentliga instanser som ledde till att fordringsägarna vid stämman den 30 januari 1995 godkände att Indosa fortsätter med sin verksamhet trots att företaget hade försatts i konkurs.

Kommissionen har granskat om dessa fordringsägares agerande hade sin grund i att de i så hög grad som möjligt ville säkerställa möjligheten att kunna återkräva sina krediter på 6 749 698 323 ESP. De spanska myndigheterna har inte i något skede av förfarandet enligt artikel 93.2 i fördraget låtit förstå att så skulle ha varit fallet. Man hade kunnat förutsätta att de fordringsägare som var offentliga instanser, särskilt de baskiska sociala myndigheterna och regionala skattemyndigheterna, åtminstone hade underställt Inodsas fortsatta verksamhet villkor om att företaget uppfyller sina normala skyldigheter avseende skatter och sociala avgifter, för att undvika en ökning av skulden. Detta mot bakgrund av att dessa offentliga instanser var väl medvetna om att Indosas fortsatta verksamhet efter konkursen skulle ge upphov till nya skulder, på grund av företagets svåra situation och med beaktande av företagets tidigare betalningsförseelser (företaget hade under flera års tid underlåtit att betala sociala avgifter och skatter). Enligt de spanska konkursföreskrifterna innebär ökningen av sådana skulder att konkursboets tillgångar automatiskt minskar, eftersom skulder som härrör från förvaltningen av konkursen, t.ex. skulder från obetalda skatter och sociala avgifter har bästa förmånsrätt och måste betalas före skulderna till konkursens fordringsägare. En privat fordringsägare skulle inte ha agerat på ett sätt som minskar hans möjligheter att återkräva sin skuld.

Det har visat sig att de fordringsägare som var offentliga instanser agerade på ett sätt där de påverkades av faktorer som inte är förenliga med statens åtagande att i så hög grad som möjligt säkerställa möjligheterna att återkräva sina konkursfordringar. Dessutom är de betydande beloppen för obetalda skatter och sociala avgifter under perioden från juli 1994 till april 1997 ett tecken på att Indosas fortsatta verksamhet har inneburit ett upprätthållande av en affärsverksamhet som i annat fall, under normala marknadsförhållanden, inte hade klarat sig.

Kommissionen anser att underlåtelsen att betala skatter och sociala avgifter innebär en överföring av allmänna medel till Indosa. En sådan överföring ger företaget en konkurrensfördel eftersom det, i motsats till sina konkurrenter, inte behöver täcka dessa utgifter på samma sätt som under normala omständigheter. Analysen påverkas inte av det faktum att förmånstagaren för överföringen är Indosa i egenskap av konkursbo (dvs.

([15]) Generaladvokat Jacobs konstaterar i sina slutledningar den 24 september 1998 i mål C-256/97 D.M. Transport S.A. att ”det är uppenbart att ett fortsatt och generöst godkännande avseende fördröjda betalningar av sociala avgifter under vissa omständigheter kan ge det berörda företaget en avsevärd affärsmässig fördel som i yttersta fall kan jämföras med en efterskänkning av dessa avgifter” (punkt 33; dessa slutledningar har ännu inte offentliggjorts, inofficiell översättning).

en annan juridisk person än den ursprungliga) och inte Indosa i egenskap av företag.

Det faktum att varken skattemyndigheterna eller de sociala myndigheterna formellt har slutat återkräva dessa krediter (vilket innebär att de i rättslig mening fortfarande utgör en skuld och att de inte har annullerats) upphäver inte den omständighet att företaget har kunnat fungera utan att uppfylla sina skyldigheter avseende skatter och sociala avgifter ([16]). Under samma period har Indosas konkurrenter inte gynnats av samma finansiella fördel. Det bör konstateras att de skulder som uppstått på grund av obetalda skatter och sociala avgifter efter att företaget försattes i konkurs har sin grund i konkursförvaltningen. Enligt de spanska föreskrifterna kan sådana skulder vara föremål för separata rättsliga åtgärder. På grundval av den information som lämnats av de spanska myndigheterna kan konstateras att inga separata rättsliga åtgärder har inletts trots att beloppet för de obetalda skatterna och sociala avgifterna är betydande.

Därför måste konstateras att Indosas fortsatta underlåtenhet att betala sociala avgifter (ESP 1 282 117 590) samt underlåtenhet att betala skatter (beloppet har inte specificerats) under perioden från det att företaget försattes i konkurs (den 19 juli 1994) till april 1997, vilket möjliggjordes av att de av Indosas fordringsägare som var offentliga instanser godkände företagets fortsatta verksamhet utan någon som helst finansiell säkerhet, utgör stöd enligt artikel 92.1 i fördraget.

Beloppet för de obetalda skatterna till de regionala skattemyndigheterna i Vizcaya har inte anmälts till kommissionen. Den spanska regeringen bör lämna in uppgifter om detta belopp.

Den fortsatta underlåtenheten att betala skatter och sociala avgifter som utövats av följande företag:

— Indosa, Cunosa, Migsa och Gursa fram till det att företagen försattes i konkurs eller deras verksamhet upphörde, och

— Indosa efter att företaget försattes i konkurs,

anses därför utgöra stöd enligt artikel 92.1 i fördraget.

Det beviljade stödet är inte del av en godkänd stödordning och måste därför anmälas i varje enskilt fall, enligt vad som anges i artikel 93.3 i fördraget. De spanska myndigheterna uppfyllde inte detta krav och därför har beviljandet av stödet varit olagligt. Undantagen enligt artikel 92.2 i fördraget kan inte tillämpas i detta fall, eftersom det gäller stöd vars mål inte sammanfaller med de mål som anges i artikeln. Den spanska regeringen har inte hänvisat till artikel 92.3 i fördraget i anslutning till de bidrag som enligt föreliggande beslut klassificeras som stöd.

Vad beträffar de undantag som enligt artikel 92.3 a och 92.3 c i fördraget kan tillämpas för stöd avsedda att främja eller underlätta utvecklingen i vissa regioner bör konstateras att, med undantag av San Roque (Cádiz), ingen av de regioner där Indosa, Gursa och Cunosa bedrev verksamhet – Derio (Vizcaya), Guriezo och Limpias (Kantabrien) – har en onormalt låg levnadsstandard eller allvarlig brist på sysselsättning i den mening som avses i artikel 92.3 a i fördraget. Dessutom gäller att om företagen är belägna i en region som är stödberättigad enligt artikel 92.3 c i fördraget så uppfyller stödet till dessa företag inte egenskaperna för stöd avsett att underlätta utvecklingen av vissa ekonomiska regioner i den mening som avses i artikeln, eftersom stödet beviljades i form av driftstöd, vilket inte är förknippat med krav på investeringar eller skapande av sysselsättning. Beträffande stödet i San Roque (Cádiz) kan konstateras att det inte beviljades inom ramen för den berörda ordningen för regionalstöd. Dessutom kan driftstöd i sådana regioner som anges i artikel 92.3 a omfattas av undantaget i artikeln endast under förutsättning att stödet beviljas med vissa begränsade och kontrollerade villkor (se redogörelsen nedan avseende företag i svårigheter).

Vad beträffar undantagen enligt artikel 92.3 b var de stödåtgärder som är föremål för analys inte avsedda för ”viktiga projekt av gemensamt europeiskt intresse” eller ett projekt avsett att ”avhjälpa en allvarlig störning” i den spanska ekonomin. De spanska myndigheterna har heller inte hänvisat till detta undantag.

Enligt artikel 92.3 c fastställs även ett undantag gällande ”stöd för att underlätta utveckling av vissa näringsverksamheter”. Stödet till Indosa, Cunosa, Migsa och Gursa faller inom kategorin för stöd till företag i svårigheter.

Stödet uppfyller inte villkoren för undantaget enligt artikel 92.3 c vad beträffar gemenskapens riktlinjer om statligt stöd för undsättning och omstrukturering av företag i svårigheter ([17]).

Stödet uppfyller inte de villkor som fastställs i de nämnda riktlinjerna för undsättningsstöd. Vad beträffar stöd för omstrukturering bör detta vara kopplat till ett genomförbart omstruktureringsprogram som i detalj läggs fram för kommissionen. I det berörda fallet har de spanska myndigheterna inte lämnat bevis på att det stöd som beviljats företagen skulle vara kopplat till ett omstruktureringsprogram avsett att återställa lönsamheten på sikt. Här bör konstateras att en plan som Indosas konkursförvaltare 1996 lade fram för de baskiska myndigheterna inte godkändes eftersom planen bl.a. inte innehöll realistiska förslag avseende Indosas skulder till olika offentliga instanser (regionala skattemyndigheter, sociala myndigheter och övriga).

Det faktum att Indosa i dagens läge förväntar sig få ett positivt kassaflöde upphäver inte det faktum att Indosa – och de övriga berörda företagen – kunde fortsätta med sin verksamhet bara på grund av att det oförenliga stödet från 1989 inte återkrävdes och att företagsverksamheten fick fortsätta utan att skyldig-

([16]) Se fotnot 15.

([17]) EGT C 368, 23.12.1994, s. 12.

heterna avseende skatter och sociala avgifter uppfylldes. Under andra omständigheter hade verksamheten upphört.

Kommissionen anser därför att stödet är oförenligt med den gemensamma marknaden, enligt artikel 92.1 i fördraget, eftersom stödet inte uppfyller villkoren för tillämpning av något av undantagen i artikel 92.2 och 92.3.

När ett beviljat stöd anses vara oförenligt med den gemensamma marknaden kräver kommissionen att den berörda medlemsstaten återkräver stödet av mottagaren ([18]). Eftersom detta är fallet för åtgärderna till förmån för Indosa, Cunosa, Migsa och Gursa, vilka är föremål för detta beslut, måste stödet återkrävas.

Stödet skall återkrävas enligt de förfaranden och föreskrifter som anges i den spanska lagstiftningen. Beloppen skall återkrävas inklusive upplupna räntor från och med den dag stödet betalades ut till och med den dag det faktiskt återbetalats. Räntan skall beräknas enligt den referensränta som den dagen används för beräkning av nettobidragsekvivalenten för regionalt stöd i Spanien ([19]).

Enligt EG-domstolens rättspraxis bör de nämnda bestämmelserna tillämpas på sådant sätt att det återkrav av stöd som krävs enligt gemenskapslagstiftningen inte visar sig vara omöjligt att genomföra i praktiken. De eventuella förfaringsmässiga eller andra svårigheter som kan uppstå när åtgärden tillämpas påverkar inte dess rättsliga giltighet ([20]).

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Det stöd om inneburit att

— Indosa och Cunosa fram till det att de försattes i konkurs,

— Migsa och Gursa fram till det att de upphörde med sin verksamhet,

— Indosa efter att det försattes i konkurs och fram till maj 1997,

fortlöpande kunnat underlåta att betala skatter och sociala avgifter är olagligt eftersom Spanien beviljade stödet utan att uppfylla sina skyldigheter enligt artikel 93.3 i EG-fördraget.

Stödet är oförenligt med den gemensamma marknaden, enligt artikel 92.1 i fördraget, eftersom det inte uppfyller villkoren för tillämpning av undantagen enligt artikel 92.2 och 92.3.

Artikel 2

1. Spanien skall vidta nödvändiga åtgärder för att av stödmottagarna återkräva det olagligt beviljade stöd som avses i artikel 1.

2. Stödet skall återkrävas enligt de förfaranden och föreskrifter som anges i den spanska lagstiftningen. Beloppen skall återkrävas inklusive upplupna räntor från och med den dag stödet betalades ut till och med den dag det faktiskt återbetalats. Räntan skall beräknas enligt den referensränta som används för beräkning av nettobidragsekvivalenten för regionalt stöd i Spanien.

Artikel 3

Spanien skall inom två månader från dagen för delgivning av detta beslut underrätta kommissionen om de åtgärder som har vidtagits för att efterkomma det.

Artikel 4

Detta beslut riktar sig till Konungariket Spanien.

Utfärdat i Bryssel den 14 oktober 1998.

På kommissionens vägnar

Karel VAN MIERT

Ledamot av kommissionen

([18]) Kommissionens meddelande av den 24 november 1983 (EGT C 318, 24.11.1983, s. 3). Se även EG-domstolens dom av den 12 juli 1973 i mål 70/72 "Kommissionen mot Tyskland" Rec. 1973, s. 813 och av den 24 februari 1987 i mål 310/85 "Deufil GmbH und CO. KG mot kommissionen" Rec. 1987, s. 901.

([19]) Skrivelse från kommissionen till medlemsstaterna SG (91) D/4577 av den 4 mars 1991. Se även EG-domstolens dom av den 21 mars 1990 i mål 142/87 "Belgien mot kommissionen" Rec. 1990, s. I-959.

([20]) Se domen som nämns i fotnot 22, domskäl 58–63.